Balassa-Gyarmat, 1891. február 8. 6. szám. XIX-ik évfolyam.

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára: 15 kr.[illegible] Előfizethetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamatiók és hirdetések a kiadóhivatalhoz intezendők. A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: [illegible] kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányos eszközöltetnek. Bélyeg minden beigtatás[illegible] 30 kr.

Nyilttér garmond sor ára [illegible] kr.

Nógrád lakossága.

A népszámlálás vármegyénkben oly eredményt tüntet fel, a melyet egy fejlődő vármegyében várnunk méltán lehetett.

A népszámlálásnál követett eljárást ő nagyméltósága a kereskedelemügyi m. kir. minister úr 2794 eln. számu általános utasításával részletesen meghatározván, annak legszigorúbb végrehajtását igyekezett alispánunk intézkedéseivel biztositani. Mert a vármegye területére kiható intézkedési jogkör, mely az 1880-iki népszámlálás alkalmával a közigazgatási bizottságot illette, az 1890. évi IX. t. cz. értelmében alispáni hatáskörbe utaltatott; egyébként az összeirás kivitelének módozatai a régiek maradtak, azon némi eltéréssel, hogy a munkálat felülvizsgálata, nem az erre kinevezett magánegyének, hanem törvényhatósági illetőleg városi tisztviselők által teljesittetett.

A munkálatnak óriási része, maga az összeirás, a számláló ügynökökre nehezedett. Vármegyénk területe 367 számláló csoportra lett feloszlva, mindegyikben egy- a járási főszolgabirák javaslatára az alispán által kinevezett — számláló ügynökkel.

Összes számuk e szerint 367-et tett; foglalkozásra nézve legnagyobb részök, számszerint 171 néptanitó volt, találunk köztük ezeken kivül községi elöljárósági tagot 19-et, belkészt 13-at, földbirtokost 6-ot, gazdatisztet 5-öt, stb. A községi és körjegyzők, az ügynöki teendőket, egy-egy számláló csoportban hivatalból tartottak teljesiteni. Losonczon ezt a városi tisztviselők közül 7-en önként vállalták magukra.

Az összeirás munkája jan. 1-től 10-ikéig tartott, ez után pedig jan. 20-ikáig a felülvizsgálat következett, mit a járási főszolgabirák és szolgabirák községenként személyesen tartoztak teljesiteni s annak befejeztével átvett népszámlálási anyagot jan. 26-ikéig az alispánhoz beterjeszteni. Úgy az összeirás, mint felülvizsgálatnál fennakadás sehol sem történt, a népszámlálási anyag, a kitüzött határidőre gondosan beérkezett. Losoncz városának kivételével, melynek a statistikai kimutatások készitése czéljából 5 napi halasztást engedélyezett az alispán, s ugyanesak B.-Gyarmatnak ezen okból engedélyezett halasztás miatt, a b.-gyarmati járás anyagának felterjesztése 3 napi késedelmet szenvedett.

Az ügynökök és felügyelők, előirt teendőiket lelkiismeretesen és jól teljesitették, a következő számadatok, melyek a kitöltött fehér és kék számláló lapok összeolvasása eredményeként, a vármegye tényleges népességét tüntetik fel, teljesen megbizhatóknak tekinthetők.

E szerint összeiratott:

1. a b.-gyarmati járásban	35.251	lélek.
2. a nógrádi „	25.805	„
3. a szécsényi „	25.971	„
4. a losonczi „	26.129	„
5. a gácsi „	23.593	„
6. a sziráki „	30.176	„
7. a füleki „	41.142	„
8. Losoncz városában	5.683	„
összesen:	214.050	lélek.

Hozzáadva ehez a B.-Gyarmaton állomásozó 116 honvedet, s a Losonczon állomásozó 715 közös hadseregbeli katonát, az összeirtak összes száma 214.911-re rúg, mi szemben az 1880-ik évi népszámlálás eredményével 23.233 fővi szaporodást mutat, mely 12·1 tizévi szaporodási százaléknak felel meg.

Figyelemre méltó, mily eltérés mutatkozik vármegyénk járásai lakosságának szaporodási százalékai közott. Ugyanis a b.-gyarmati járásban 9·5, a nógrádiban 5, a szécsényiben 11·2, losonczban 10·2, gácsiban 2·6, sziráki ban 19·4, fülekiben 24·6, Losoncz városában a katonaság betudása nélkül 12·8, a katonasággal együtt 24·4 a szaporodási százalék.

A vármegyénk területen mutatkozó általános növekedési százalék annyival is inkább megnyugtató viszonyainkra nézve, mert az az 1870—1880. évek közti országos decennális százalékot 1·3-et, nyolczszorosan, az 1870-ik év előtti, nagyis normálisabb népesedési viszonyt időbeli százalékot 9·9-et 2·3-al haladja felül.

De bármint örüljünk is vármegyénk népességének növekedésén, mely különösen a füleki járásban, a mindinkább fejlődő ipar vállalatok s bányászat befolyása alatt oly rohamos mérvet öltött, - más részről megdöbbentőleg hat az, hogy egyes helyek lakossága tetemesen csökkent. Csökkent pedig egyik fontos gazdasági nevelési águnk, a szőlőmivelésnek hanyatlása, a szőlőknek elpusztulása következtében. Maga Penez község, mely lakosságát mondhatni kizárólag szőlőmivelessel foglalkozatta, a lefolyt 10 év alatt 180 fővel kevesebbet, a netczett községgel szomszédos Kosd pedig szintén parlagra váltak a szőlők, lélekszámban 67-el apadt. A gácsi járás több községénel tapasztalt lélekszám apadás azonban más okoknak tulajdonitandó. Itten a hegyes vidékek mostohább közgazdasági viszonyai a létfentartási eszközöknek járáson kívül eső helyeken keresése, a kevésbé fejlődött ipar azon tényezők, melyeknek közreműködése alatt, a népesség szaporodása kedvezőbb lendületet nem nyerhet.

Nem feledkezhetünk meg azokról, kik részesei voltak a népszámlálás nagy munkájának, közreműködve annak lelkiismeretesen, és nem díjért, vagy más haszonért, pedig legtöbbjünk a megélhetés anyagi gondjaival küzd, — hanem tulnyomó számban hazafias érzületből. Ezek a népszámlálási ügynökök akik fáradozásukért méltán elismerést érdemelnek.

A községek tevékenysége sem hagyható felemlités nélkül, mert örömmel jelezhető, hogy ezen eljárásunknál általában kellő szakértelmet, munkásságot és gondosságot tanusitottak, illetőleg fejtettek ki. Csak némely járási főszolgabirának e téren tanusitott igyekezete különös elismerésre is méltó. Hasonlókép elismeréssel kell adózni Nagy Mihály első aljegyző, t. főjegyző úrnak is, ki az ügykörébe osztott ezen fontos ügyet, annak minden fázisában ernyedetlen szorgalom és ügyszeretettel szolgálta.

A népszámlálásra vonatkozólag előirt kimutatások mult hó 30-án, az orsz. m. kir. statistikai hivatalnak megküldettek, s ugyanakkor a népszámlálási anyagnak tova szállitása is megkezdetett.

Sajátságos az is, hogy a füleki járást kivéve, a nők minden járásban többségben vannak. Erre vonatkozólag a számadatok a következők, ugyanis: a *b.-gyarmati* járásban van 17.157 férfi, 18.094 nő. A *nógrádi* járásban: 12.692 férfi, 13.203 nő. A *szécsényi* járásban: 12.389 férfi, 13.583 nő. A *losoncz*i járásban 12.842 férfi, 13.587 nő. A *gácsi* járásban 11.741 férfi, 11.853 nő. A *sziráki* járásban 14.668 férfi, 15.509 nő. A *füleki* járás-

TÁRCZA.

Tollrajzok életemből.

Pajor Istvántól.

Ugyanez évből kell itt röviden egy „furcsa háborút" felemlitenem, melynek én csaknem Pilatus-módjára lettem résztvevőjévé, a mennyiben t. i. ebben egyedül két laktársam erkölcsi (vagy inkább erkölcsenelkülöli pressiója volt rám nézve a határozó; ürügyül pedig rá az 1831-ben kitört nagy cholera rántatott elő, jóllehet e vésznek Korponán akkor még nyoma is alig volt tapasztalható, az oszolai év bezárulta pedig már csak 14 napi idő kérdése vala. Minde mellett Gyürky Sándor és Pruszkay Laczi, a kik classisaikban a legfelnöttebbek, a tudományok bevételében azonban a leggyöngébbek valának, a kétheti késedelemben is elteveszélyt látták, mert hiszen épen az a tizennégy nap, mely az examenek letételének időpontját is magában foglalá, volt rájok nézve a legkritikusabb, és bizonnyal a cholerával is jobban rettegett veszedelem. Ennek folytán elhatározák, hogy az épen kapóra jövő országos vészt felhasználva, egy szép reggelen megugranak; s e végből titokban már napok óta folytak az előkészületek akképen, hogy a két desertorjelölt az udvarban levő istallós padlására hordta fel minden czókmókjat, és azt egy nagyobb és egy kisebb zsákba gyömöszölve, egyelőre ugyanott a szalma közé rejtették el. Mivel pedig engem gyanuba vettek, hogy én az ő titkukat ellestem, egyszer ez iránt kérdőre vontak, s nem adván hitelt abbeli ösztönös nyilatkozatomnak, hogy én sem-mifele tervükről tudomással nem bírok, azt az ajánlatot tették, hogy szökjem velök, mert ha nem, és ha ők megtudják, hogy az ő terczük az én feladásom folytán hiusult meg, akkor jaj lesz nekem sat. — Mely, ama két kamasztól esetleg be is váltandott szép ígéret rám a 9 éves gyerekre kellő hatást elnem tévesztven, engem azon „erett" meggondolásra bírt, hogy egyrészt megigérjem a kivánt hallgatagságot, másrészt kijelentsem készségemet is a hozzájuk csatlakozásra. Pedig már másnap indulni kellett, és nekem semmifele pedgyászom nem volt elkészitve, a mire tulajdonképen nem is gondoltam. Ennélfogva felkelvén jókor a hajnali órakban, és követvén a zsákokkal előre haladókat, mindössze is „Donatus" könyvemet vettem a hónom alá, és Pelonyinetol, a ki akkor a város első piaczi gyümölcsárusnéja volt, 4 garasára eszteszyet vevén hitelben, ezzel a kis muníczióval én könnyen bálaghattam, mig vezértársaim mindjárt a város falain kívül éreztek a vállik — illetve hátukon a teher sulyát, melyet a ruha közé bepakolt egy-egy termetes czipő is tetemesen megnövelt. Mindemellett szerencsésen elestünk egész a bozáki erdő szeleig, a hol reggelizni és megpihenni vala szándokunk. De, sajnos, az erőgyűjtés és szabadság öröme nem tartott sokáig, mert alighogy a zöld pázsitra leheveredénk, a Korponatol erre vezető ösvényen remülve pillantánk meg egy zsiráfos ruhába öltözött poroszlóféle embert, jónagy bottal a kezében, a kiben csakhamar felismerttük a városnak Hallgas nevű legöregebb hajdúját, a ki hozzánk érve minket feltetlen megadásra szólitván fel, a két kurucz vezér, egymással váltott szembeszéd után, a nem épen dicsőséges kapitulatiót elfogadta, s hátukra vevén a megtömött zsákokat, szomorúan hallagtunk visszafelé, a hol minket P. János, mint az egykori Somnita vezér a megvert rontatkat, jó erős bággal fogadott, a farcsa czudinak megvasabb rézre pedig a kétprumpillusra nézve Papesch director az személyes vezénylete alatt játszodott le; mig én a nagybátyám által rám kiolvasott atyai dorgatorium kivül minden egyéb következményektol megmenekedtem. A tárgygyal való összefüggésnél fogva megjegyzem, hogy a két oskolakerülő fiatal ember, végre is — egypár év multával — nem a morbus „cholerának", hanem más rájok nézve halálossá vált közönséges betegségnek esett áldozatul. Ily dicstelenül ütvén ki ezen hadjaratunk, minthogy a nagy pusztitást okozott cholera-járvány később megszűnt, a következő 1831 -2-ik évre szülőim ismét Korponára adtak, azpedig a város birája Cornidesz Jánosékhoz, a kik szintén közelrokonaink valának, leven Cornidesz Jánosnak az anyja kisasszonyai Lovass Anna, édes testvére az en nagyanyámnak Lovass Terézia Pajor Lászlónénak. S miután ily kapcsolatban valánk, magától következett ama bizalmas megegyezés, mely szerint helyettem a velem egykoru szép kis Cornidesz Zsuzsika ment a magyar nyelv megtanulása végett Nyékre cserébe; a mely egy és a tanulékony szorgalmas leánykának elég volt arra, hogy a magyar nyelvet szép tisztaságossal magává tegye, s egyszersmind édes anyám és nővérem vezetése mellett magát a magyar olvasás és nemcsak az egyszerű irás, de a levélirásba is bámulatosképen begyakorolja. Ennek a derék nőnek, a ki mint az oly ritka műveltségu nőket Moskuti János zólyompelsőczi volt lelkész özvegye most is élethen van, édes leányát férjhez vette Ilosvagyi Wladár Viktor szugyi lelkész úrhoz, s mert ezenfelül édes anyámnak minden tekintetben meltó leánya, nem szenved kétséget, hogy az innen eredő is mag kivalo tulajdonai az utódokra is átszármazatlan minőségben fogunk azzalhatni.

Cornidesznél ezek szép sikerrel kézben jól valók elhelyezve; szerettek mint a saját édes lányát, s a hűséges és kellemes háznépnek, a ki a magyar nyelvet kevesebbe folyolag beszélte, s ennélfogva velem csak tót nyelven cselekedett, az által okozva hogy anyám, hogy nemcsak a tótnyelvet, a korponai intelligentiának akkor kizárólagos társalalma nyelvét, tanultam meg alaposan, de ennek tudása könnyűvé tette azután a szép nyelvnek is elsajátitását, melyen a dunántúlnak egyszerűbb egyszerű szavai irvák. Minthogy azonban, a kétnyelvűségnek szabály nincs kivétel nélkül, ez a kivétel a nyelvet illetőleg, abban jelölhető meg, hogy a Pajor János és Stummer Ferencek házi nyelve kizárólag a magyar volt, azon oknál fogva, mert az első ezalatban nem akarhattak, hogy a négy serdülő gyermek gyakorlat hiánya miatt a házai nyelvet elfelejtse. Stummereknél pedig most is szép magyar megye szülött, és elődeik birtokunk, azért nyelvben magok is jártatnak valának.

(Folyt. köv.)

ban 21,109 férfi, 20,033 nő. *Losonczi* városában 2648 férfi, 3035 nő. Vagyis 105,155 férfi, 108,895 nő. A *nők tehát 37 lélekkel vannak* többen, mint a férfiak.

Főispáni beiktatás Hontvármegyében.

Mikorra e sorok megjelennek elmult már több mint egy hete annak, hogy a szomszéd Hontmegyében lefolyt br. Rosner Ervin főispáni beiktatója.

Az idő azonban nem lesz hatással ez ünnepélyességekre, mert ama lelkesedés, melylyel az uj főispánt fogadták, zálogát képezik annak, hogy Hontmegyében örömmel vették e kinevezést, bizalommal tekintenek a vármegye első embere felé.

De ha meggondoljuk ama nap horderejű nyilatkozatait, melyeket br. Rosner Ervin beiktatója alkalmával kinyilatkoztatott, úgy ez teljesen érthető.

Mert utóbbi időben sokat sugtak-bugtak arról, hogy Hontvármegyet felbaráboljak, bele olvasztják a szomszédmegyékbe s Hontmegye a multté lesz.

Ezzel szemben br. Rosner Ervin főispáni iktató beszédében kiemelte, hogy a jelenlegi állást csak azzal fogadta el, hogy Hontmegye mai állapotában fenumaradjon továbbra is.

Az ellenzék is bizalommal tekint az uj főispán működése elé; kiválóságileg tisztelegtek s van reménység, hogy a gyakran felmérgesedett pártharcok megszünteknek tekinthetők.

Nem kevesbe érdekes br. Rosner Ervin kijelentése a törvényszékkel szemben. A felmerült hírek azok voltak, hogy az ipolysági törvényszéket legközelebb feloszlatják. Az uj főispán az egyenesen az igazságügyminister megbizásából kijelentette, hogy ily törvényjavaslat jelenleg meg készülőben sincs s ez most nem is várható.

Ily nyilatkozatok természetesen megtették a kellő hatást s bátran mondhatjuk: báró Rosner Ervin főispán működésétől Hontvármegyében sokat remélnek s várnak.

* * *

Az ünnepély lefolyását már a központi lapok eleg bőven irták le. Az ünnepély már Budapesten vette kezdetét, jan. hó 29-en, amikor is br. Nyáry Béla, mint a körponai kerület országgyűlési képviselője a „Hungaria"szállodában nagyszerű ebédet rendezett az uj főispán tiszteletére. Másnap nagy előkelő társaság kiserte br. Rosner Ervint Hontvármegye felé, s Nagy-Marosون a vármegye határán, Kádár Kálmán függetlenségi párti bizottsági tag mondta el az első „Isten hozott!" üdvözlő beszédet. — Nagy-Marosról Rosner utja egész Ipolyságig diadalut volt. Ipolyságon br. Rosner Ervin üdvözlésére Majláth István a következő beszéddel fogadta:

Méltóságos Főispán Úr!

Évszázadok kipróbált alkotása: a vármegye, nagy átalakulások küszöbén áll. S még egyrészt aggodalommal tekint a hazatias érzület miden oly mélyre ható változások elé, melyeknek sikerdús eredménye meg a jövendő titka: másrészt, bármiként vegezzen a régi megyék sorsa felett az erre hivatott országgyűlés bölcsesége, biztató az a tudat, hogy megyénk kormányzására méltóságod hivatott meg, a ki fiatal korától fogva rövid parlamenti multja, záczára munka és tevékenység kisérte tudásának már is fényes jeleit adta. E garanczián alapján szivesen előlegezi Hontvármegye közönsége a bizalmat, teljes meggyőződéssel az iránt, hogy a megyei administratio vezetésének szalai egy öntudatos irányelvek által kitartó munkával vezetett kézben egyesültek. Isten hozta, Isten éltesse méltóságodat!

Erre br. Rosner Ervin nagyszabásu szép beszédben felelt s szünni nem akaró éljenzés kisérte beszédét.

Jan. hó 31-én volt a beiktatási ünnepély, melyen Nógrádvármegyéből megjelentek: Gr. Degenfeld Lajos főispán, Scitovszky János alispán, Pongrácz György árvaszéki elnök, s a vármegye több tisztviselője (dr. Herman Károly főszámvevő, ifj. Farkas Ferencz aljegyző) fényes mag ar díszben, s Nógrádvármegye mintegy 25 bizottsági tagja.

D. e. 10 óra felé a sági rom. kath. templomban — fényes segédlettel mise szolgáltatott ki a helybeli plebános által, mely után az iktatási közgyűlés tartatott meg.

Az iktatási közgyűlésen Lestyánszky Sándor alispán hatásos beszédet mondott, majd Bolgár Endre főjegyző a törvényhatóság nevében üdvözölte a főispánt. Br. Rosner Ervin székfoglaló tartalmas beszede teljesen meghódította Hontvármegyének roppant nagy számban megjelent bizottsági tagjait. Az uj főispán megemlékezett br. Majthényi László nagy érdemeiről is., melyek a közügyek ügyszelő szolgálatában és cselekvéseiben őt is buzditani és lelkesiteni fogják. Szép beszédet nagy tetszés követte.

Dr. báró Rosner Ervin honti főispán székfoglaló beszédére, Hontvármegye közönsége nevében Bolgár Endre főjegyző által mondott üdvözlő válasz beszéd a következő:

Méltóságos báró főispán úr!

Az alkotmányos főispánok ünnepélyes fogadása és ünnepélyes beiktatására vonatkozolag, a vármegyékben önként kelvtkezett és gyakorlat, közjogi jelentőséggel is bír; — mert nem csak a közönség elnöket megillető méltóság és kiválo jogkör külső megkülömböztetésére, nemcsak a személy szivelyes megtisztelésére szolgál: hanem (és ebben nyilatkozik közjogi tartalma) külső kifejezése annak is, hogy a vármegye, Ő Felsége az Apostoli király szándekai és rendelkezései iránt, hódolatos tisztelettel és engedelmességgel viseltetik, a nemzeti törvényhozást és ennek alkotmányos kifolyását képező kormányt pedig, alkotmányos hatalom körének gyakorlásában készséggel környezi és támogatja.

Ezen benső szándekkal végrehajtott ünnepélyes beiktatás után, méltóságodat, főispáni jogkőre és méltósága teljességében, a legszivelyesebb bizalommal üdvözöljük.

Üdvözöljük méltóságodban, Felséges Urunk Királyunk által rendelt elnökünket, törvényhatósági jogkörünk Királyi ellenőrét, bizalommal körülvezett nemzeti kormányunk területi képviselőjét és politikai bizalmasát. Közigazgatási szolgálatunk legfelső szervét.

Ne tiltakozzék azonban, méltóságod szerénysége minden méltóságodat, kiválo személyes tulajdonaiban is üdvözölni kivánjuk. Méltóságod szorgalma és jeles képessége, a legmagasabb tudományos ranglok megszerzésében, jogtanári működése, nős tevékenysége, jeles parlamenti pályája, egy velünk mindeg barátságos szomszéd vármegye közeletében tanusitott buzgó tesztvetele, mint elvezett szónoki ereje: biztositéksi azon meggyőződésünknek: hogy vármegyénk főispáni széket, úgy méltóságában, valamint jogkörében, hatékonyan betöltendi.

Méltóságod mely discerettel emlékezett elődeiről. Báró Majthényi Lászlónak, e vármegye hű fiának, 25 éves főispáni működése, e vármegye történetének egy része. Mi, a közönség, ezen történelem másik tényezője, minden méltóságod székfoglaló beszédet üdvözöleg válaszoljuk, szerenytelenség terhe nélkül, méltóságodat, ezen uton nem követhetjük.

Természetes azonban, hogy a vármegye közönsége méltóságod bensőségteljes nyilatkozatával, önmagát is megtisztelve érzi; fogadja tehát méltóságod, érdemdús elődje és az irányunkban tanusitott figyelemert, hasonló bensőséggel kifejezett, meleg köszönetünket.

Méltóságod nehezségekről emlékezett, melyek környezik, minden, mint e vármegyében — ugymond — idegen, a főispáni széket elfoglalja. Nehéz elvselnünk ezen éles szót, hogy magát méltóságod, e vármegyében idegennek nevezi; mert szilárd azon meggyőződésünk és bensőn erzetünk, hogy mindannyian e Hazának hű fiai, abban sehol idegenek nem lehetünk, hanem mindannyian, annak minden részeiben otthon vagyunk.

Az emberiséget eszmék vezérlik, melyek elvekben, ezek ismet alkotásokban jegeczülnek; méltóságodat, mint főispánt és bennünket a közönséget, a Haza és vármegyénk iránt, közös kötelességek terhelnek, melyeket csak az együtt működés elveire vonatkozó egységgel valosithatunk és méltóságod imenti székfoglaló beszédeben, ezen irány elveket olymódon foglalta egybe, hogy azokban, a jelen idők főispánjának feladatát, szerencsésen tervezve találtuk.

Szünjek tehát méltóságod aggodalma, melyet a személyek ismeretének hiányából merít, miután ezen amúgy is csak időleges nehezség, csekely azon kapcsolat szilárdságához képest, mely az irányelvek egységéből, köztünk immáron keletkezett.

Méltóságod nyilatkozatai alapján bizalommal vagyunk, hogy törvényhatósági jogkörünk részére biztositott politicai jogaink gyakorlása eseteiben, méltóságod és köztünk, a velemenyek kölcsönös tiszteletben tartásának kérdésében, ellentét keletkezni nem fog.

Méltóságod a közigazgatási szolgálatot, minden politicai vonatkozástól mentesen kivánja vezetni, mi is hasonló nézetben léven, méltóságodat leghatékonyabban támogatandjuk.

Partialis törvényalkotási jogkörünk ama ter, melyen a Hazának és vármegyénknek, közmüvelődési és közjóléti érdekeit szolgálni hivatva vagyunk. Ezen tér a legtágabb és egyuttal áldást hozó, különös igenye az időknek, szivünkje a vármegyéknek. Méltóságod kivánatosnak jelezte, hogy e téren, úgy méltóságod mint a közönség, minden nézet különbség és politicai pártállás mellőzésével valvetett erővel haladjunk. Hasonló szándék által vezetve, méltóságodnak ezen irányu elhatározását üdvözöljük.

Helyi érdekeinkben, minden particularismus mellőzésével, az állam hatalom segélyet, pártfogását, csupán addig és oly mérvben tartjuk helyesnek sürgetni, a mig kivánságunk a Hazának és érdekeivel és szükségszerű fejlődésével megegyeztethető.

Ezen kifogástalan felfogásunk alapján bizton remeljük, hogy méltóságod és köztünk annak meghatározásában, mi a jogos helyi érdek és mi nem, nézetkülömbség felmerülni nem fog.

És miután méltóságod szives volt ki jelenteni, hogy vármegyénknek méltóságod által jogosnak felismert helyi érdekeit semminek alárendelni nem fogja; mi immáron méltóságodat, mindezen ügyeinkben erős Hontinak tekintjük és megvagyunk győződve, hogy méltóságod joghatalmi és bizalmi állását, jogos helyi érdekeinkben, hatékonyan érvényesiteni fogja; mi viszont igérjük, hogy nálunk soha sem fog hiányozni a buzgó készség, méltóságodnak faradozásait és buzgóságát mind annyiszor bizodalmunk nyilvánitása és erősitésével jutalmazni.

Fogadja méltóságod, általános tetszéssel kisért székfoglaló beszéde és arra adott ezen üdvözlő válaszunkban foglaltak alapján bizodalmunk ismételt nyilvánitását és támogatásunk igeretet; mely nyilatkozatunkat, azon óhajunk nyilvanitásával rekesztjük be, hogy méltóságod és köztünk ezen vármegye törvényhatósági bizottsága és az általa képviselt egész közönsége között, mamap létrejött kapcsolat, a Hazának és Hontvármegyének közérdekeire szerencsés legyen.

Beiktatott főispánunk éljen!

Az ünnepélyes közgyűlést a tisztelgők egész sorozata követte.

A vármegye tisztikarának küldöttséget Lestyánszky Sándor alispán mutatta be.

A katholikus klerus Kovács József kisgyarmati esp. plebános, az ág. ev. hitv. küldöttség Handl Vilmos selmeczi lelkész és honti esperes, Nógrádvármegye küldöttsége gr. Degenfeld Lajos főispán, a szecsényi kerület küldöttsége Balás Antal, Selmecz szab. kir. város küldöttsége Sztanyi főjegyző, az ipolysági kir. törvényszék, járásbiróság, ügyvészség, a körponai és vamos mikolai kir. járásbiróság Helmbacher Sándor törv. elnök, a pénzügyigazgatóság Batizi Gusztáv, Ipolyság város képviselő testülete Herczeg Vincze, a honti földbirtokosok br. Nyáry Béla vezetése alatt tisztelegtek s ezek sorában voltak: gr. Oberndorf Hugo, Somogyi László, Nagy Sándor, Terszyánszky Aurel, Jenik István, Hodossy Imre, Mehes József, stb. Majd az izrael. orthodox egyház, a honti vármegyei gazdasági egyesület küldöttsége rontta le tiszteletét. Ezután a nyugalmazott megyei alisztviselők Pongrácz Lajos vezetése alatt, az israelita statusquo hitközség Grossmann Gyula rabbi, a községi s körjegyzők Brunkner Ferencz vezetése alatt, a tanitók küldöttsége Szabó Géza tanitóegyló vezetése alatt, az 1848—49-es honvedek Laptak Nándor törzsbiró vezetése alatt tisztelegtek. De ügyelmet érdemel a hontvármegyei ellenzék tisztelgése Ivánka Oszkár (Ivánka Zsigmond fia) vezetése alatt, mely teljes bizalmát fejezte ki br. Rosner Ervin iránt.

A főispán a tisztelgő küldöttségek mindannyiának tálpraesett szép szavakban válaszolt.

D. u. 2 órakor következett a főispáni ebéd a vármegyeház nagytermében, mely alkalommal az uj főispán ófeseget a királyt és a dicsőségesen uralkodó ház összes tagjait eltete. Kiemelendő különösen gr. Degenfeld Lajos Nógrádvármegye főispánjának és Scitovszky János Nógrádvármegye alispánjának tosztjai, kik a két szomszédvármegye szép egyetértésére üritettek poharat. Br. Majthényi László volt főispán Tisza Kálmánt, a volt minister elnököt eltette. Rossz hatást keltett azonban a hangulatteljes főispáni ebéden Komlóssi országgyűlési képviselő elhamarkodott és meggondolatlan beszéje, melyet azonban br. Rosner Ervin tapintatteljes beszéde egészen a maga értékére szállitott és helyreütött.

A főispáni ebéd menüje a következő volt: Francia leves. Halak. Kecsege tatár mártással. Forrázott fogas vajas burgonyával. Sültek. Párolt marhasült körözve. Nyulgerincz pástétommal. Szárnyas bőttel. Tésztak. Almás-diós lepény. Torták. Glardinette.

Este 6 órakor taklyás ünnelet rendeztek a főispán tiszteletére. A szónok Luka Pál volt, aki a következő beszédet tartotta:

Hontvármegye törvényhatósági bizottsága nevében, mint annak küldöttsége, üdvözöljük méltóságodat, midőn uj megyéje székvárosába első izben megérkezni méltóztatott.

Méltóságod az emberi cselekvés és a társadalmi feladatok egyik legszebb teréről, a törvényhozás termeből lép e kis megye szűk határi közé, hogy egy meg szűk tért foglaljon el, a megalkotott törvények foganatositásának nehéz, de áldásos hivatasát. Rideg és élettelen marad a törvények foglalatja végrehajtás nélkül, ha törvényének bölcs és üdvös czélzatai az életviszonyok minden izületével szorosan össze nem forranak, mint a lélek a testtel, ha közbizalmasság millói rang es vagyon különbség nélkül nem érzik nem értik jótékonyságukat, ha meg nem honosithatjuk a polgárok kebelében a megelégedest, az összes társadalmi törekves e végczéljat.

Ezen érzelmet e megyében köztünk megtartani és ezentul fejleszteni Méltóságodtól függ. Ez méltóságod ujabb hivatása és e szerint, a mint méltóságod e hivatását betöltendő lesz, fog a tisztelet és ragaszkodás szíveinkben öregedni.

Mi előre is bizalommal fogadjuk méltóságodat, tisztelni már előbbről megtanultuk. Lelkületének iránya, nézetének tartalma a közteren elégge ismeretesek.

Tudjuk, hogy szivének teljes melegével és odaadó lelkesedéssel szereti a Hazát mint mi. Szeresse méltóságod a nagy hazának e kisded részét, Hontvármegyét is úgy mint mi, legyen mindég igazságos és a legszegényebb emberek érdekeinek legmelegebb gondozója és az előlegezett bizalom szíveinkben a hálás hódolat és a legtisztább szeretet erzelmeivé fog méltóságod iránt módosulni. Hontvármegye pedig szerencsés leend. Isten hozta körünkben! Soká éljen!

Erre a főispán lelkes óvacziók között válaszolt s minden felől visszhangzott: éljen br. Rosner Ervin Hontvármegye főispánja!

Még csak annyit jegyzünk meg, hogy Nógrádvármegye küldöttsége nagy lelkesedéssel nyilatkozik Hontvármegye főispáni installacionális ünnepélyeiről, melyek sokáig emlékezetben fognak maradni.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A közigazgatási bizottság havi ülését febr. hó 3-án tartá meg gr. Degenfeld Lajos főispán úr ő méltóságának elnöklete alatt.

A választott bizottsági tagok közül csakis hárman jelentek meg: Balás Antal, gr. Berchtold Arthur és Laszkáry Gyula urak. A többiek — egy kettő — kivételével elmaradásukat bejelentették.

Az alispáni jelentés ezuttal csak a népszámlálás fontos ügyére terjedt ki, melyről lapunk első czikkében bővebb közlést hoz. A bizottság elhatározta, hogy a népszámláló felügyelőknek és ügynökeinek, mint a fontos feladat megoldóinak és Nagy Mihály első aljegyzőnek, mint ezen ügy buzgó előadójának köszönetet és elismerest szavaztat a közgyűlés által, hová czélzat a javaslat megtetetik.

Zatkalik Mihály bánki ev. lelkésznek Hoffman David ellen, papiszolgálmanyok czimen támasztott keresetü ügye hosszabb vitatkozás után az ev. egyházi hatósághoz utasittatott.

A tanügyi és árvaügyi jelentések tudomásul vétettek.

Közösbet ügyek.

a) Megadandóknak véleményezve: Illés István polstási lakos János nevü fia részére, Varga Pál turcsi lakos Ununga részére, Ulipos György (kekeraj madarskói lakos György nevü fia részére, Ulipos János teserváni madarskai lakos János nevü fia részére, Hudecz Mihály borosznoki lakos János nevü fia részére, Spisák Pál sámsonházai lakos Pál nevü fia részére, Csejk (Csehek) Mihály patakt lakos Boldizsár nevü fia részére, b) Sorozás eredményétől függőleg téve: Pál László etesi lakosnak Mátyás nevü fia részére, özv. Bertalan Jánosné disznóczi lakosnak Miklós nevü fia részére, Telek János kazari la-

kosnak Bacsa Károly nevu mostoha fia részére. c) Vissza utasítandó: Tóth Benedek András kalondai lakosnak, János nevu fia részére mosulendó 18-ik életevét meg be nem töltötte.

Adóügy.

Az adóügy referense: Szabó Albert h. pénzügyigazgató, többrendbeli felebbezést referált, melyek egyes községek részeről a fogyasztási adó túlzottabb kirovása miatt adattak be. Ezen felebbezeseknek csakugyan volt fogantatja, mert a legtöbb esetben a községek fogyasztási adóját leszállította a bizottság.

Háztőnügy.

A b.-gyarmati törvényszéki kerületi foghazban az összes letartóztatottak száma jan. végen 241 férfi és 18 nő volt. A dolgozó házakban a fegyencek keresmenye 302 frt 68 kr, melyhöl az őket illető rész 136 frt 59 kr.

Egészségügy.

Az egészségügyi jelentés normalis viszonyokat tüntet elő.

Útügy.

A hófúvások jan. havában a közlekedést itt ott megakadályozták; evégett a főispán is felszólalt az ülésben, különösen a berinkei és n.-oroszi hófuvott utak járhatatlansága miatt.

Postaügy.

A selypi czukor gyárhoz posta állomás felállítását a posta igazgatóság engedélyezte, az legközelebb élethe lép.

A gazdasági előadó: Fáy Árpád beterjeszté erdőügyi jelentését, mely fudomásul vétetett. Bejelenti továbbá, hogy Tessler Vincze itteni kir. erdész, Besztercze-Naszód megyébe neveztetett ki főerdésznek, s az erdészeti ügyek ideiglenes ellátásával Kondor Vilmos bizatott meg. Minthogy több erdei ügy Tessler nélkül, aki azokkal eddig behatóan foglalkozott, el nem intezhető; felirás fog intéztetni a földmivelési ministerhez, hogy Tessler ezen ügyek végleges lebonyolitásáig itt hagyassék.

A közutakról szóló uj törvény értelmében az állami és megyei utak fenntartási költségeihez mindazon községek, melyek ezen utakat igenybe veszik, hozzá járulni tartoznak; az alispán elnöklete alatt Pongrácz György és Fáy Árpád urakból álló bizottság küldetett ki, hogy a hozzájárulás összegeit, melyek az államépitészeti hivatal által egy nagyobb munkálat alapján javaslatba fognak tetetni, vizsgálja felül s erről tegyen jelentést.

Üles vége déli 12 órakor.

A közönség köréből.*)

Viszonválasz Debreczeni Márton úrnak.

Miután a „Nógrádi Lapok" f. évi 4-ik számában Debreczeni Márton úr, mint a b.-gyarmati ipartestület jegyzője ujólag is oly kihivóan viselkedik, hogy válaszát hasonló gorombasággal és az őt megillető módon kellenék megválaszolnom, de ezt nem teszem, mert müvelt emberhez nem illő eljárás ez — a mint hogy nem volt illő Debreczeni jegyző és tanitó úrnak annyira megfeledkezni önmagáról, hogy a gorombaságairól „Jeles" bizonyitványt érdemeljen ki, — hanem mint igértem is, hogy igazságos ellenzék maradok, tehát tárgyilagosan kivánok felhivására következőkben válaszolni:

Azt kérdezi Debreczeni úr, hogy a közgyülésen tett mulasztásának elnézése alatt mit értek? igen szivesen szolgálok — és miután látom hogy a 120 illetve 150 frt évi fizetésért még most sem vett annyi időt, hogy elolvasta volna a testület alapszabályainak 17. §-át a hol világosan meg van irva, hogy „a jegyző a közgyülés tanácskozásait előkészíti". Továbbá hogy megtekintette volna az elődeinek hasonló alkalomra készitett munkáit, t. i. hogy mikből állnak ezen „előkészités"-ek vagis a közgyules 1-ső pontjaul kitüzött „Évi jelentés," a mely mint ilyen egy maradandó emlékül szükséges, hogy évről évre meglegyen, de másrészt, hogy az előbbi igen helyes gyakorlat szerint azok már közgyules előtt minden tagnak egy példányban kiosztattak, hogy azt tanulmányozza és a szükséghez mérve bármely tag a közgyülésen a tárgyhoz hozzá is szólhasson. Nem pedig olyatán képen, mint jegyző úr elkészitette, vagyis hogy egypár félivre ironnal tett feljegyzéseiből röviden mondja el azon dolgokat a mi egy hosszú évig történt az előljáróság előtt.

Ezen mulasztást ugyan igazoltnak találja a jegyző úr azzal, hogy az idő rövid volt 1890. évi deczember 30-tól 1891. januar 4-ig és azért nem nyomattatták és nem küldöztek ki a „Jelentést". Itt azonban igazságtalan tévedésbe tetszik lenni a jegyző urnak a tisztelt előljáróságával együtt, mert ezen állitásokat megczáfolják részint a szabályaink, de még a józan gondolkozás is, mert 1-ör szabályaink értelmében a közgyülés ideje minden taggal legalább is 8—14 nap előtt közlendő, mi ugy is történt. 2-or igazolja ezt a meghivó is, mi már deczember 15-én van keltezve tehát 19 napi idő — és nem pedig a jegyző úr szerintt 4 napi idő — állott rendelkezésre, de továbbá 3-or hol van az megirva, hogyily rövid önök szerint — 4 napi idő alatt készületlenül menjen a t. előljáróság és a jegyző úr a közgyülés elé, hogy még csak nyomot sem hagyjanak az egy évi sáfarkodásokról. Ezen körülmenyt habár a közgyülésen eleg világosan elmondottam, mindazáltal jegyző úr kivánságára kényszeritve voltam ez uttal ismételve felsorolni. Ki kell jelentenem továbbá jegyző urnak azt, hogy én nem kifogásoltam sem a biztos, sem pedig az ügyész de meg a jegyzői díjazást sem, a mit a közgyules megszavazott, hanem igen is kifogásoltam és fogom is kifogásolni az olyan utazási és album fele költségeket, miket az elnök maga és az előljáróság egy része eleg könnyelmüen megszavazott: Itt érdekes, de épp oly üres és indokolatlan jegyző urnak abbeli megjegyzése, hogy az én elnökségi idom alatt, mily összeg fizettetett az ügyész és biztosnak; tehát ismét kerülgeti a tárgyat édes jegyző úr, hiszen én erről mit sem emlitettem, habár ezekhez is hozzá fogne néhány felvilagositó szó, de hagyjuk és maradjunk az illetékes tárgynál, vagyis annak kijelentésenél, hogy önök azt nem birják bebizonyitani, hogy én azon hosszú évekig tartó elnökösködésem alatt valaha egy krajczárt saját személyemre, vagy utazásomra felhasználtam volna, noha könnyen beigazolhato, miszerint sokkal többet tettem es utaztam az iparügyekbe mint a jelenlegi elnök. Ebből pedig józan gondolkozással az következtethető, hogy a kérdéses pénzpazarlás engem soha sem, hanem igen is kedves elnöket előljáróságat vagy ha ugy tetszik önöket illeti. Vagy a tanitó úr bölcselkedése szerint abban található-e meg a részemről, illetve elnökségem alatt történt pénzpazarlás, hogy akkor az iparhatósági biztos 100 frtot az ügyész 50 frtot, tehát két szorgalmatos egyent részesitettünk összesen 150 frt tiszteleti díjban, a mig az idő szerint tisztelt jegyző urnak egymaganak van 150 frt díjazása, mit szinten eleg szabálytalanul emelt fel az ön által annyira magasztalt előljáróság. — valószinüleg azért, hogy azon egyes ipartestületi tagról, ki azon összeghez első sorban hozzá járul a jegyző úr kicsinylőleg nyilatkozzek es egy rakás gorombasággal traktálja!

Ezen fentebbi jöntba foglaltatik tehát az, a mit jegyző úr a közgyülési értesitőjéhöl kifeleztett és utólagosan kivánt közölni. Szerény nézetem szerint pedig helyesebb lett volna azt elhalgatni, mert eggyel kevesebb lett volna azok száma, hol jegyző úr ön magával ellentétbe és összentközésbe jön.

A jegyző urnak egyéb tárgynelküli s indokolatlan eszme, epe és harangozási fantáziás közleményre a t. közönség iranti kiméletességből nem válaszolok és reszemről is ezen vitás ügyet befejezettnek jelentem ki. Selmeczi Sándor alelnök és Guttman István h. jegyzö urak aláirásával megjelent a b.-gyarmati alt. ipartestület elöljáróságának 1891. januar 21-én tartott üléséböl kifolyo határozatra röviden csak azt kivanom megjegyezni, hogy a rágalmazó határozat illetve titulusert az illetékes hatóságnál meg fogom tenni a szükséges intézkedést.

Karlik János.

Hirek és különfélék.

Személyi hirek. Gr. Degenfeld Lajos főispán úr ő méltósága febr. hó 2-án B.-Gyarmaton volt, hol febr. 3-án a közigazgatási bizottsági ülést vezette; d. u. pedig a fegyelmi ülésben elnökölt. A közigazgatási bizottsági tagok közül a febr. 3-ki ülésen jelenveltak: Balás Antal, gr. Berchtold Arthur és Laszkáry Gyula urak.

Reményi Ede világhirü hegedümüvész hazánkfia február hó 17-en érkezik meg Budapestre; jelenleg még Angliában időz, hol Edinburg, Glasgow és több más városban rendezett nagy sikerü felleptei után Londonban utolsó — ezuttal harmadik hangversenyét az „Albert-Hall"-ban, február 11-én fogja megtartani; azután hazaindul és csakis Berlinben áll meg, hogy gróf Széchényi osztr. magyar nagykövet estelyén, mely a nagy magyar müvész tiszteletére rendeztetik, résztvegyen. Budapesten 3 napi pihenöt tartva, innen vidékre indul rövid hangverseny körutra. Felettébb örvendünk, hogy sikerült megnyerni öt, miszerint „rokonai látogatása alkalmával" márczius közepén Bálassa-Gyarmaton is hallassa még egyszer varázshegedüjét; mert külföldi szerződései miatt alig öthat hétre terjedhet Reményi itthon maradása. Az alkalmat tehát vármegyénk sőt a szomszed Hontmegye mükedvelő és müértő családjai is hihetőleg megfogják ragadni, hogy Reményi Edét még egyszer, sokan csak először és tán utoljára hallhassák. Az itteni hangverseny iránt lapunk szerkesztőjéhez már eddig is több felöl érkezett tudakozódás; remeljük legközelebb azon helyzetben leszünk, hogy a részleteket közölhetjük.

Hymen. Alk Ferencz losonczi földbirtokos, a losonczi árvaszék egyik tagja, s a város egyik közkedvességben álló polgárának eljegyzése Péchy Erzsébet kisasszonyal a losonczi polgári leány iskola nagyrabecsült derék igazgatónőjével febr. hó 10-én fog végbemenni. — Lamy György Hontvármegye bozóki járásának útbiztosa, tegnap febr. hó 7-én vezette oltárhoz Bozókon Brucker Gusztí kisasszonyt. — Slezinger Gábor szécsényi kereskedő e napokban jegyezte el Weisz Sámuel b.-gyarmati földbirtokos szép és kedves leányát.

Balassa-Gyarmat város képviselőtestületének kiegészitése. február hó 5-én a választó polgárok nagy érdeklődése mellett a legszebb rendben történt meg és pedig, mint eleve is jeleztük, a választók nagyszámára való tekintetnel fogva, a törvény rendelése szerint két csoportban. Az I. csoport, mely Baintner Arnold főszolgabiró ur elnöklete alatt a városházán szavazott, rendes tagokul Elfer Ede, Gáborik Pál és Tomesko Nándort, póttagokul pedig Darvai Armin, Petrovits Mátyas és Fábry Janost választotta meg. — A II. csoport Kövy Tivadar kiküldött választási elnök vezetése alatt a polgári iskola termében, rendes tagokul Weisz Dávid, Molnár János, Leszeniczky János és Kék László, — póttagokul Kondor József, Kanitz Ödön és Schultz Lajost választotta meg. — Az uj képviselőtestület megalakulása végett Baintner Arnold főszolgabiró ur február 9-ik napjának délután 3 órájára hivta össze a közgyülést, amidőn egyszersmind a tisztujitás határidejét is kitűzi.

A helybeli izr. ifjuság által a „Balassa" szálloda emeleti termeiben az izr. nőegylet és a város szegényei javára rendezett táncvigalom február hó 3-án tartatott meg, és nemcsak hogy megfelelt, hanem joval felülmulta a hozzá fűzött különben is fokozott varakozásokat. E mulatság, melyre a régi rendezési szokta városunk s vidékének izr. intelligentiája a jótékonyság adójának lerovása, illetve letámogatása végett felhivni, az alkalommal a résztvevők s különösen a vidéki vendégek szokatlan nagy száma, a rendezés figyelmezettsége és tapintatossága s mint első helyen kellett volna emlitennünk városunk más felekezeti értelmiségének barátságosan tüntető részvétele által kiemelkedett eddigi vasárnias jellegéből annélkül, hogy kedvelősége és fesztejen hangulatából veszitett volna és gyarmati Carneval hervez igen sikerült alkotása lett, mely a helybeli farsangi krónika egyik legszebb lapját van hivatva betölteni. Az ízletes és hosszan tartó szüpet alatt nem hiányoztak a szellemes, finszerzett tosztok sem, melyeknek utána kezdődött a tánczok jókedve és kitartásunk, kiket tizenes tánczrendelet ismert meg a rendezőség. — meg régebbi évekig maradt egyuttal a jó kedvu társaság. A negyvenket mintegy 60 pár táncolta. A mulatságot résztvevők: Szilágyi Mórné, Grünbaum Henrikné, Lesenburg Gyulánné, Darvai Arminné, Strauss Adolfné, Sándor Kanitz Ödönné, Schmidl Sándorné, Weisz Davidné, Weisz Samuelné, Jankovics Zsigmondné, Ungar Zsigmondné, Eberzik, Weisz Hermanné, Hindler Bertalanné, Roth Adolfné, Weisz Markusné, Schlesinger Károlyné, Perl Ignácznő, Klein Fülöpné, Kékkő Kis Jakabné, Kékkő, Meisner Józsefné, Kohn Adolfné, továbbá Gráber szinlike, Grünbaum Berta, Schlesinger Szidónia és Blanche Weisz Anna, Schmidl Lici, Weisz Irma, Klein Etu, Weisz Lenci, Weisz Bözi, Klein Hilda, Kékkő, Stiller Janka, Weisz Vilma, Funk Pauline, Strauss Czizike, Schreitzer Helen és Roth Janka kisasszonyok.

Elheneiczky Flórián, a b.-gyarmati takarékpénztar ügyburgo es kitünö könyvelője, allásaról majdnem egynegyed százados hu es lelkiismeretes szolgalat utan lemondott s a takarékpénztari igazgatóság által nyugdijaztatott. Elheneiczky egyike volt azon jeles férfiaknak, kik 1867-ben a b.-gyarmati takarékpénztár megalkotásánál faradoztak. Az ő tapintatos jóindulata, a pénzügyi dolgokban valo tájékozottsága, s azon bizalom, mellyel iranta a közönség is viseltetett, nagyban elősmozditá a takarékpénztár megizmosodását. Elheneiczky, aki a takarékpénztárunak mindvegig hu es szorgalmas tisztviselője volt, köztisztelet és szeretetben vonul a jól kiérdemelt pensioba.

Batyubál. Több uri család B.-Gyarmaton, mint értesülünk febr. hó 12-en, vagyis a jövő szombaton, nagy szerü batyubalyt rendez. A rendezés elen dr. Melicher Ferenczné urhölgy önagysága áll, s igy a fényes siker már előre is megigsolható.

Öngyilkosság. Körmöczi István, vármegyei hajdu B.-Gyarmaton, febr. hó 5-én, d. e. 10 órakor, állitólag azon elkeseredésben, hogy havi pénzet egy koresmában mulatozás közben elvesztette, öngyilkossággal vetett véget 76 éves életének. Az öreg, ki egykor a „likistváni" ezred kipróbált huszárja volt, egy mordállyal hasba lőtte magát s rögtön szörnyet halt.

Nyugta és nyilvános köszönet.

Alulirottak ezennel elismerjük, hogy a f. évi jan. 24-én B.-Gyarmaton a megyeház disztermében megtartott kulturbál rendezősége és illetőleg pénztárnokától I. Cservenyák György urtól összesen 500 frtot a nógrádm. főkegyelet pénztárába a málnapataki kisdedóvoda épitési alapjára beszolgáltattak.

Ez alkalommal ugy a helyben tisztelt partolo közönségnek, de különösen a jótékonycélú elősmozditásaira készségesen vállalkozott „vednok" Schlovszky Janos vmegyei alispán ur ő nagyságának, az igen tisztelt bálrendezőségnek, különösen el nőke: Nagy Mihaly vmegyei t. főjegyzo, Cservenyák György gyógyszertártulajdonos pénztárnok es Schmidt Gyula titkár uraknak — az egylet testérül ösztönte halankat hazafias közreműködésükért e helyutt is kifejezzük.

Kelt B.-Gyarmaton, 1891. évi februar 7-en.

A főkegylet választmánya nevében

Jaulusz Ferencz. f. egyleti pénztárnok — **Kövy Tivadar.** t. egyleti elnök.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő

2335—890. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szécsényi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Siska Simon végrehajtatónak Palik Pál végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járulékai iranti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. járásbiróság területen levő, Sámsonháza község határában fekvő a sámsonházi 31. sz. tlkvben A I. 1—16 sorszám alattiakból a Palik Pál birtok jutalékára az árverést 452 forintban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi februar hó 23-ik napjan d. u. 2 órakor Sámsonháza község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-tóljat keszpenzben, vagy az 1881. évi LX. törveny ezikk 42.-ik §-aban jelzett árfolyamunal számitott és az 1881. évi november hó 1-jén 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-aban kijelölt óvadékképes értékpapiran a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a banatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. járásbiróság mint tlekkönyvi hatóságnál 1890. évi deczember hó 1-en.

2271—890. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Guttfreund József végrehajtatónak Palik János végrehajtást szenvedő elleni 118 frt tőkekövetelés és járulékai iranti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. járásbiróság területen levő Sámsonháza község határában fekvő a sámsonházi 31 sz. tjkvben A. I. 1—16 sorszám a. Palik János birtok jutalékára 584 forint és + 1 sorszám a. ugyan annak birtokjutalékára 182 fttban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi februar hó 23 ik napján d. e. 10 órakor Sámsonháza község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át keszpenzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyamunal számitott és az 1881. évi november hó 1-en 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapiran a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a banatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. járásbiróság mint tkvi hatóságnál 1890. évi december hó 1-en.

*) Évrovatban közlöttekert felelősséget nem vállal a szerk.

MEGHIVÓ

a balassa-gyarmati takarékpénztár részvénytársulat *1891. évi február hó 15-én d. e. 9 órakor* Balassa-Gyarmaton, az intézet helyiségében tartandó

XXIV-ik évi rendes közgyülésére.

Tárgyak:

1. Az igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentésének előterjesztése és az 1890. évi számadás és mérleg felülvizsgálása, az osztalék meghatározása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság intézkedéseinek s inditványainak tárgyalása, különösen az épitkezés jóváhagyása.
4. Az elnök, másod elnök, h. elnök, igazgató, 2 h. igazgató, 8 igazgatósági tag, 2 póttag, 3 felügyelő bizottsági tag és 2 póttag választása.
5. Az alapszabályok 17. §. k) pontja szerint a kamatláb iránt, utasitás kivétele.

Kelt B.-Gyarmaton, 1891. évi január hó 22-én.

A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

Az eredeti mérleg az intézet saját helyiségében a közgyülés napjáig d. e. 9—12 óráig megtekinthetők.

A közgyülesen csak irásbeli meghatalmazással ellátott részvényesek szavazhatnak.

Az egész vilag előtt kedvelt

a dr. Grossmith-féle fogszerek mindennapi használatára egészséges fogak megtartására

500 aranyat fizetek annak,

ki ezen szerek használata után fogtisztot kapszulát vagy jelbeliete hozzon levegő fogfájás szálvirágszagvizet 40 kr. szájvizet fogszépitő a legkedveltebb fogpor jelbeliete változatlan 40 kr. egy [illegible] Grossmith-féle fogpasta fájó használata a fogak épemartasára 50 kr. [illegible] Grossmith kulmet tonar Foraktár [illegible]pesten **Török Józsefnél** Tovabbá **Dr. Szky István** József-tér 2 s. **Neruda Nándor** Hatszáz [illegible] **Kochmeister Frigyes** utoda Arany-János utcza, **Thaharty** [illegible] **és Seitz Nándor**-utcza, **Jerikoglo Sándor** Andrássy ut 53., **Detsinyi Frigyes** vaczi-kerület, **Lueff M.** vácz utcza, **Molnár és Moser** drogai-tak, Koronaherczeg utcza 9. és Erdélyi **Kabakovits G.** Fo utcza, valamint minden jobbrendü fodrásznál és illatszerésznél.

B.-Gyarmaton: Cservenyák György és Kanitz Ödön gyógyszerészek, Vankay Géza és Molnár János fodrászoknál. 9—20

MÁRIACZELLI gyomorcseppek

Készite **HIRADY C.** vésanyalhoz czimzett gyógyszertára Krems-ben (Morvaország).

Elismert kitünő, gyomorerősitő és étvegyitő hatása gyógyszer a emésztési zavarok esetében. Csak a mellékelt rédjegyjegyel és aláirásával ellátott készitmény valódi.

Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétszeres) 70 kr.

Az alkoholtesek nyilvánosságra vannak hozva.

Gyógyszertárakban kaphato.

MEGHIVÁS.

A b.-gyarmati Nepbank részvénytársulat 1891. évi február 22-én d. e. 9 órakor a városház tanácsterme en tartja

XIX. ÉVI RENDES

KÖZGYŰLÉSÉT

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés előterjesztése.
2. Felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése.
3. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapitása és a nyeremény felosztása iránti határozat hozatal.
4. Beadott inditvány alapján az intézeti folyókönyvelő fizetésének felemelése iránti intézkedés.
5. Elnök, alelnök, igazgató, aligazgató, 9 igazgatósági tag és 5 felügyelő bizottsági tag választása.

B.-Gyarmaton, 1891. január 31-én.

Schintzer Ottó,
igazgató

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi tisztitott dorsmájolaj

Maager Vilmostól BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és **könnyü emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen alánlitatik és rendeltetik mindama esetekné, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősitését, a testsulyának gyarapodását, a nedvek javitását, valamint általában a vér tisztitását el akarja erni.**

Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban **Bécsben, III. ker. Heumarkt 3.**, valamint:

az osztrák-magyar-monarchia legtöbb gyógyszertáraiban.

Kapható, Balassa-Gyarmaton:

CSERVENYÁK GYÖRGY és ***KANITZ ÖDÖN*** gyógyszerész uraknál.

Hartmuthról kutyán aláirázek kérendő.

Nagy kepes aláirázek ingyen és bérmentve.

MEGHIVÁS.

A Takarék és Hitelintézet részvénytársulat B.-Gyarmaton 1891. évi február hó 22-én d. e. 9 órakor saját helyiségében

XVIII. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

tartja, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyülési tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése az elmult üzletév lefolyása és annak eredményéről, ugy a felmerült egyéb fontos körülményekről. Ezek folytti intézkedés.
2. A felügyelő bizottság által felülvizsgált 1890. évi forgalmi kimutatás, vagyonmérleg és ezekkel kapcsolatosan az összes zárszámadások előterjesztése. Mindezek elfogadása s a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére.
3. Az osztalék feléli intézkedés.
4. Választása a társulati elnök s alelnöknek, igazgató s aligazgatónak ügyszintén 10 igazgatósági tagnak 3 évre.
5. Az alapszabályok 53. §-ában foglalt rendszerint előfordulló közgyülési teendők.

Kelt B.-Gyarmaton, 1891. február 3-án.

Balás Antal, alelnök.

JEGYZET. A közgyülésen jogaikat gyakorolni kivánó résztvevőnek részvényeiket 8 nappal a közgyülés előtt az intézet pénztáránál letéteményezni, vagy pedig a közgyülés megnyitásánál felmutatni. A közgyülési jogok meghatalmazottak által is gyakorolhatók; a meghatalmazottaknak azonban részvényesnek kell lenni.

A balassa-gyarmati takarékpénztár mérleg és vagyon kimutatása.

Folyó sz.	Főkönyvi lapszám	Vagyon			Pénznösszeg frt	kr
1	138	Jelzálog kölcsöntőke	724141·26			
		Sziráki fióküzlet	128842·—	852983·26		
		Jelzálog kölcsön kamathátr.	22229·96			
		Sziráki fióküzlet	2283·12	24513·08	877496	34
2	139	Váltó kölcsöntőke	401415·49			
		Sziráki fióküzlet	202796·—	604211·49		
	139	Jelzálogilag biztositott váltók	80203·—			
		Ezeknek kamatai	3055·65	83258·65	687470	14
3	140	Előleg s kézi zálog kölcsöntőke			19387	88
4	15	Bánatpénzek			613	—
5	22	Bútor 10% levonásával		2755·27		
		Sziráki fióküzlet		456·67	3211	94
6	84	Ingatlanok			63778	46
7	134	Értékpapirok		230198·97		
		Ezek függő kamatai		4278·71	234477	68
	124, 133 142, 143 144, 146 149	Folyó számlák		27863·90		
8		Ezek kamatai		53·40	27917	30
9	132	Lakber hátrálék			437	50
10	141	Magyar általános Hitelbank			26614	50
11	128	Fizetési előlegek	215·—			
		Sziráki fióküzlet	490·—			
		Ügyészi előleg Szirákon	13·55		718	35
		Pénzmaradvány 1890. december 31-én		3621·37		
12		**Sziráki fióküzlet**		8005·78	11627	15
				Összesen	1953750	44

Folyó sz.	Főkönyvi lapszám	Teher			Pénznösszeg frt	kr
1	1	Alaptőke		60000·—		
2	2	Tartalék tőke és kamata		45628·23		
3	96	Értékpapir fedezeti külön tartalék		42044·81		
4	95	Nyugdij fedezeti tartalék tőke		30091·98	177765	02
5	91	Betétek és tőkésitett kamat	1505225·30			
		Sziráki fióküzlet	183335·87	1688561·17		
		1890. decz. 31. járó kamat	32037·98			
		Sziráki fióküzlet	4306·16	36344·14	1724905	31
6	116	Betéti kamat adó	3203·80			
		Sziráki fióküzlet	430·62		3634	42
7		Előre beszedett kamat	8518·92			
		Sziráki fióküzlet	3711·70		12230	62
8	145	Ideiglenes letét			940	33
9	115	Kétes követelések	822·45			
		Sziráki fióküzlet	156·—		978	45
10	147	Folyó számlák			3700	—
11	33	Fel nem vett osztalék			40	—
12	13	Kétes állami adó hátrálék Szirák			28	38
13	54	Alapok: Kórház	1801·16			
	55	Kisdedóvó	799·55			
	56	Szegény árvák	362·55			
	58	tanoncok	80·16		3043	42
14	78	Előleg utáni felesleg			223	42
15	129	Kézi zálog árv. felesleg			187	44
16		Nyeremény	21394·92			
		Sziráki fióküzlet	4678·71		26073	63
				Összesen	1953750	44

Balassa-Gyarmaton, 1890. évi deczember hó 31-én.

Mejna Géza s. k., pénztárnok. **Vannay Ignácz s. k.** igazgató. **Elhenicky Flór s. k.,** könyvelő.

Jelen vagyonkimutatást leltározás után a kereskedelmi törvény és alapszabályok szerint helyesnek találtuk.

Balassa-Gyarmaton, 1891. évi január hó 30-án.

Kossaczky Emil s. k., fel. biz. tag, sajtójegyző. **Tomeskó Nándor s. k.,** fel. biz. elnök. **Dr. Gerő Mór s. k.,** fel. biz. tag.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kek László gyorssajtóján, B.-Gyarmaton, 1891.